

Grondwettelijk Hof

**INFORMATIEVE NOTA
BETREFFENDE HET ARREST NR. 103/2017**

Alle studenten die zijn ingeschreven voor de studies van de eerste cyclus in de geneeskunde en tandheelkunde in de Franse Gemeenschap die in juni 2017 niet het attest voor toelating tot het vervolg van hun studieprogramma dat wordt uitgereikt na het vergelijkend examen hebben behaald, moeten teneinde hun studies voort te zetten slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen

Door de studenten die niet gunstig waren gerangschikt bij het in juni 2017 georganiseerde vergelijkend examen toe te staan het ingangs- en toelatingsexamen af te leggen dat voortaan het vergelijkend examen dat wordt georganiseerd na het eerste studiejaar vervangt, biedt het decreet van de Franse Gemeenschap een nieuwe mogelijkheid aan die studenten om hun studies geneeskunde voort te zetten.

De studenten die het vergelijkend examen niet konden afleggen omdat zij een overeenkomst hadden ondertekend die hun de mogelijkheid biedt hun jaarprogramma te verminderen door het over twee academiejaren te « spreiden », zullen hun verminderd programma echter kunnen voortzetten gedurende het academiejaar 2017-2018 alvorens op hun beurt het ingangsexamen af te leggen waarvoor het slagen ervan een voorwaarde vormt om hun studies boven 60 studiepunten van het cyclusprogramma voort te zetten.

1. Context van de zaak

Tot de aanneming van het decreet van de Franse gemeenschap van 29 maart 2017 betreffende de studie geneeskunde en de studie tandheelkunde, moesten de studenten die ingeschreven waren in een eerste studiecycclus geneeskunde en tandheelkunde, na geslaagd te zijn voor hun eerste studiejaar, worden gerangschikt na een vergelijkend examen om hun studies te kunnen voortzetten. Naar aanleiding van talrijke beroepen ingesteld door de studenten die voor dat eerste jaar geslaagd waren, maar niet gunstig gerangschikt waren bij het vergelijkend examen, heeft de Franse Gemeenschap beslist het vergelijkend examen af te schaffen en het, vanaf het academiejaar 2017-2018, te vervangen door een ingangs- en toelatingsexamen voor de studie geneeskunde en de studie tandheelkunde. De doelstelling van het decreet bestaat erin te garanderen dat een RIZIV-attest wordt uitgereikt aan de gediplomeerde studenten van de tweede studiecycclus geneeskunde en tandheelkunde.

Het eerste ingangs- en toelatingsexamen zal plaatsvinden op 8 september 2017.

Het decreet van 29 maart 2017 heeft voorzien in een overgangsregeling voor de studenten die zijn ingeschreven in een eerste studiecycclus geneeskunde en tandheelkunde

vóór de aanneming van dat decreet die, in juni 2017 niet gunstig gerangschikt waren bij het vergelijkend examen. Het bepaalt dat die studenten hun studies mogen voortzetten mits zij slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen.

Vier studenten die zijn ingeschreven in Blok 1 van het programma van Bachelor in geneeskunde of tandheelkunde voor het academiejaar 2016-2017 hebben een vordering tot schorsing en vernietiging ingesteld van de artikelen 1 tot 10 en 13 tot 18 van het decreet van 29 maart 2017. Zij doen gelden dat de vereisten van bezit van een attest van toelating tot het vervolg van het programma van de cyclus Bachelor in de geneeskunde of tandheelkunde of een attest van slagen voor het ingangsexamen hun recht beperken om de hogere studies van hun keuze voort te zetten en dus afbreuk doen aan dat recht.

2. *Beoordeling van het Hof*

Het Hof kan één of meer wettelijke of decretale bepalingen schorsen, dit wil zeggen beslissen dat die bepaling(en) niet wordt(worden) toegepast, zolang het Hof zich niet heeft uitgesproken over de grond van het beroep tot vernietiging. Twee cumulatieve voorwaarden dienen echter vervuld te zijn: de verzoekende partijen moeten ernstige middelen aanvoeren, enerzijds, en aantonen dat de onmiddellijke uitvoering van de bestreden regels hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dreigt te berokkenen, anderzijds.

Te dezen is het Hof in de eerste plaats van oordeel dat artikel 13 van het bestreden decreet aan de studenten die, zoals de vierde verzoekende partij, aan het vergelijkend examen in juni 2017 hebben deelgenomen maar niet gunstig gerangschikt zijn, een nieuwe mogelijkheid biedt om hun studies voort te zetten, mits het slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen. Indien het Hof die bepaling zou schorsen in zoverre die van toepassing is op al die studenten, zou het hun die mogelijkheid om hun studies voort te zetten ontfagen. Het verworpt dus de vordering tot schorsing voor wat die categorie van studenten betreft, aangezien de tweede schorsingsvoorwaarde niet vervuld is.¹

Het Hof is daarentegen van oordeel dat de onmiddellijke uitvoering van artikel 13 van het bestreden decreet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen aan de studenten die, zoals de eerste drie verzoekende partijen, zijn ingeschreven voor de studies van de eerste cyclus in de geneeskunde en de tandheelkunde vóór de inwerkingtreding van het bestreden decreet, die een verminderd programma hebben gevolgd en die geslaagd zijn voor de cursussen waarin hun verminderingsovereenkomst voor het academiejaar 2016-2017 voorziet. Zij zouden immers verhinderd kunnen worden om dat verminderd programma van het eerste cyclusjaar gedurende het academiejaar 2017-2018 te volgen, alvorens te slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen, waarbij het slagen daarvoor bepalend is voor het vervolg van hun programma van de eerste cyclus in de geneeskunde en tandheelkunde. Het nadeel kan bijgevolg het verlies van een academiejaar inhouden.²

Het Hof onderzoekt vervolgens het ernstige karakter van het vijfde middel dat door de eerste drie verzoekende partijen wordt aangevoerd. De identieke behandeling, wat betreft de verplichting om een ingangs- en toelatingsexamen af te leggen tot de studies geneeskunde en tandheelkunde, van de studenten die reeds zijn ingeschreven voor de studies van de eerste cyclus in de geneeskunde en tandheelkunde die geslaagd zijn voor hun verminderd programma en de studenten die nog niet geslaagd zijn voor de cursussen waarin hun verminderingsovereenkomst voorziet, vereist, rekening houdend met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en met de vrijheid en gelijkheid van onderwijs, een redelijke verantwoording. Met het slagen voor het verminderd programma moet immers rekening worden gehouden teneinde de bekwaamheid van die studenten te beoordelen om het

¹ B.8.2

² B.9.2 et B.10

tweede deel van dat eerste jaar voort te zetten en om te slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen, zodat zij toegang hebben tot het vervolg van het programma van de cyclus. Ofschoon redelijkerwijze kan worden verantwoord dat de decreetgever studenten die voor minder dan de helft van het eerste cyclusjaar geslaagd zijn niet toestaat dat eerste jaar voort te zetten zonder geslaagd te zijn voor het ingangs- en toelatingsexamen, volstaat die verantwoording niet wanneer de student geslaagd is voor de helft van dat eerste jaar.

De studenten die een verminderd programma hebben gevolgd waren uitgesloten van deelname aan het in juni 2017 georganiseerde vergelijkend examen. Het ingangsexamen dat zij moeten afleggen met toepassing van artikel 13 van het bestreden decreet is voor hen dus niet een nieuwe kans om hun studies in de geneeskunde of de tandheelkunde voort te zetten. Ofschoon die studenten hun studies niet konden voortzetten bij gebrek aan een attest voor toelating tot het vervolg van het programma van de cyclus, uitgereikt na het vergelijkend examen, en dat redelijkerwijze kan worden verantwoord dat hun de verplichting wordt opgelegd om te slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen dat het vergelijkend examen vervangt, blijkt het niet redelijk verantwoord hen te verplichten voor dat examen te slagen vanaf september 2017.

In het beperkte kader van het onderzoek waartoe het Hof vermocht over te gaan bij de behandeling van de vordering tot schorsing, dient het middel als ernstig te worden beschouwd, doch uitsluitend in zoverre artikel 13 van het bestreden decreet de studenten, die vóór de inwerkingtreding van dat decreet zijn ingeschreven voor de studies van de eerste cyclus in de geneeskunde en tandheelkunde, die een verminderd programma hebben gevolgd en die zijn geslaagd voor de cursussen waarin hun verminderingsovereenkomst voorziet, verhindert om de eerste 60 studiepunten van het studieprogramma van de eerste cyclus te verwerven alvorens te slagen voor het ingangs- en toelatingsexamen. De decreetgever lijkt onvoldoende rekening te hebben gehouden met de bijzondere situatie van die studenten.³

Bijgevolg schorst het Hof artikel 13 van het decreet van de Franse gemeenschap van 29 maart 2017 betreffende de studie geneeskunde en de studie tandheelkunde doch enkel in zoverre het de studenten die vóór de inwerkingtreding van dat decreet zijn ingeschreven voor de studies van de eerste cyclus in de geneeskunde en in de tandheelkunde, die een verminderd programma hebben gevolgd en die geslaagd zijn voor de cursussen waarin hun verminderingsovereenkomst voorziet, verhindert om de eerste 60 studiepunten van het studieprogramma van de eerste cyclus te verwerven alvorens te slagen voor het ingangs- en toegangsexamen.

Rekening houdend met de aldus uitgesproken gedeeltelijke schorsing dient het Hof zich binnen de drie maanden definitief uit te spreken over het beroep tot vernietiging.⁴

Deze informatieve nota, opgesteld door de griffie en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuanceringen van het arrest.

Het arrest 103/2017 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, www.grondwettelijk-hof.be (<http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-103n.pdf>).

Contactpersoon voor de pers :

Marie-Françoise Rigaux : marie-françoise.rigaux@cour-constitutionnelle.be; 02/500.13.28

³ B.15.

⁴ Dispositief.